

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY NYISÁG

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kliring 10,489 sz. — — — — — Helyközi telefon 15. sz.

Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PAL

LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendők. Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szóig szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyilt-tér sora 1 korona

Magyar hadsereget!

Irta: Dr Bognár Oszkár.

Igen komoly forrásból eredő híresztelés szerint, a kormány a honvédség nagy arányú fejlesztésére nyert megbízást a királytól. Régebben ismeretes már a kormány programjából az, hogy a honvédség ujoncjutalékát az 1890. V. t.-c.-ben megállapított 12.500 fő helyett 25.000-re kívánja emeltetni. Ám a 9-es bizottság programja beigéri a honvédtüzérséget, most azonban sokkal messzebbmenő fejlesztésről jön hiradás.

Ezek után azt hisszük, hogy azok az urak és lapok, a kik a magyar ellenzék, a függetlenségi párt 1905—6-iki küzdelméről olyan fölényesen és leki-csinylően szoktak nyilatkozni, majd engedni fognak a gunyoros hangból. Mert bizonyosan tisztában van azzal minden magyar, hogy a bécsi udvar és a hadvezetőség nem szerelemből vette fel programjába a honvédség fejlesztését és nem örvendezve iktatja törvénybe, hogy évente 12.500 katonával több tegyen esküt a magyar alkotmányra, hanem csak azért, mert kénytelen. Az pedig vitátlan, hogy erre a lépésre az az elszánt küzdelem indította bécsi „barátainkat“, a mit a magyar ellenzék 1905-ben kifejtett.

Idézzük fel emlékeinkben az 1865-iki kiegyezési tárgyalásokat. Az egyezkedés fonala már majdnem megszakadt a véderő-kérdésnél. A király akkor hallani sem akart nemcsak az önálló hadseregről, hanem még a külön magyar honvédségről sem. Szünetelt is hosszabb ideig a tárgyalás és csak dicső emlékü királynénk kezdeményezésére folytak tovább. Különösen az önálló magyar honvédelmi miniszterium felállítása ellen tiltakozott Ferenc József, mert ezt a 48-iki törvények szervezték és végül is csak azon feltétel alatt fogadta el a honvédség és honvédelmi miniszterium felállítását, hogy a honvédelmi tárcát Andrassy Gyula gróf — kiben nagyon megbízott — vállalja el. Így is lett. Tény az, hogy a honvédséget igen gyanus szemmel nézték mostanáig is és meg lehetünk róla győződve, hogy nagyon tartanak Bécsben egy újabb nemzetközi küzdelemtől, ha a honvédség nagyarányú fejlesztésébe beleegyeztek.

A honvédség ma 28 gyalogezredből és 10 lovasezredből áll. Békelétszáma mintegy 32.000 ember. A csapatok gyengék, mert egy-egy század szemben a közösök 92 főnyi századaival, csak 50 legényből áll. A lovas svadronok pláne 30—35 emberből állanak. Tüzérsége, utászcsapata, szekereszete stb. segédcapata egyáltalán nincsen.

Ezzel szemben a honvédség ugy erőben, mint színvonalban rendkívül emeltetik. A 9-es bizottság programja beigerte már a honvédtüzérséget. A

hirforrás szerint a honvédezredek száma 32-re emeltetik, a legénység száma századonként 92 fő, mint a közös hadseregénél. A honvéd erületi parancsnokság hadosztályparancsnoksággá alakítatik át és minden hadosztály kap egy honvédtüzérezredet, később pedig fokozatos kifejlesztés útján lüzérbrigád.

Eddig vonakodtak utász-csapatokat adni a honvédség mellé. Az újabb terv szerint utász-csapatokat is kap a honvédség, a melynek egyrésze a táviró és műszaki munkálatokat végzi. Ezenkívül ellátják a honvédséget a szükséges mellékesapatokkal, minő a szekeresz, élelmezési, egészségügyi stb. csapatok.

Távol áll tőlünk, hogy ez az ugynevezett „vivmány“, a mit a kormány dicsekedni merészel, mint saját vivmányával, bennünket kielégítene, mert a függetlenségi párt ma is, mint ezélt az önálló magyar hadsereg követelésének alapján áll. Rámutat azonban arra, hogy a királyi udvar ma olyan követeléseket kénytelen teljesíteni, a mikről ezélt hallani sem akart és egyszersmind leszögezzük azt a tényt, hogy a véderő-javaslatok elleni küzdelem terén igen is mutatkozik a siker. Elértük azt, hogy már a király abba is bele egyezik, hogy a honvédség létszáma béke idején 60.000 fő legyen.

A közel megvalósulás terén áll a magyar ágyugyár ügye, ugy, hogy legalább a magvát látjuk — bár még kiseded formában — a magyar hadseregnek.

Ez is bizonyíték a mellett, hogy igen is hazug politikát hirdetnek azok, a kik Tisza Istvánnal az élükön, a lemondás politikáját hirdetik és a „golyó és akasztófa“ veszedelmével akarják megrémíteni azokat, kik erélyesen kiftartanak a nemzet jogai mellett.

— Városi közgyűlés volt ünnep szombatján, mint azt mult számunkban már említettük. A közgyűlést Soó Domokos városi tanácsos, polgármesterhelyettes nyitotta meg, aki igen szép szavakban emlékezett Gyertyánffy Gábor elhunytáról. Indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg nyilvánította részvétét és erről a családot értesítik. A Ganz-féle villamossági részvénytársaság által kezelt városi villamos-telep mult évi számszámadását háromezerszázhetvenkét korona 29 fillér veszteséggel a közgyűlés elfogadta. — A szombatfalvi városrészben tervezett népház céljára kérelmezett 104 öl terület felett nem határozta, miután előbb a csatlakozott községtől átjött terület jogállását kell tisztázni. Elég sajnós, hogy oly sok év óta ez tisztázatlan mai napig is. A városi tisztviselők és más alkalmazottak betegsége esetére ugy intézkedtek, hogy 20 hétig kapni fogják teljes fizetésüket. A városi árvaszék mellé ülnököknek Vajda Ferenc, Daróczy Miklós, Kovács Domokos, Molnár Károly, Papp Z. József és Sándor Mózes választottak meg.

A tisztviselői kör táncestélye.

A tisztviselői kör husvét másodnap műsoros táncestélyéről akarván írni, az első, ami tollunkra jön, egy szászszor említett panasas közönségünk pontatlanságát illetőleg. Kívánatos volna minden ilyen multság alkalmával, annál az időpontra, mikor az estély tulajdonképpen kezdetét veszi, egy órával korábbi időpontot tüntetni föl a meghívókon, hogy így a közönség idejében összejöjjen.

Jelen esetben is a kitűzött 8 óra helyett csak kilenckor lehetett a műsort megkezdeni, mert nyolckor még a szereplők sem voltak jelen teljes számban. Már ez az órai késedelem lehangolta és idegessé tette a pontosan megjelenőket s a rendezők nem is gondolják mily nagy behatással van az ily körülmény az estélyről alkotott véleményekre.

Hálásak vagyunk ez alkalommal a szereplőknek, hogy feledtették kiválóan előadott számaikkal a késedelem miatti lehangoltságunkat.

Mar Kónya Jancsi nyitánya után látszott a kevés számú közönség fölmelegedése s ezt lelkes tapssal juttatta is kifejezésre. A nyitány után Kertész Albertné adta elő Leon Harry: „Rando brillante“ című szerzeményét. Játékával gyönyörűséget nyújtott a zenekedvelőknek. Megérdemelten kapta a sok tapsot.

Csányi Aurél humoros esetei meglepően hatottak. Mindenik száma után hangos nevetés tört ki s vége-hossza nem volt a kihívásnak. Örvendünk, hogy ily kiváló képességgel megáldott tagja van városunknak s reméljük mihamarabb viszontlátjuk őt s minél több estély keretében.

Beriot jól ismert „Violin Koncert“-je Kassay Irén (zongora) és Rák Károly (hegedű) kitűnő együttesében keltett nagy tetszést a jelenvoltak között. A nagy zenei tudást igénylő művet harmonikusán, szépségeit szubtilis megértéssel juttatták az előadók kifejezésre. Ugy a zongora, mint hegedű játékan élénken észre lehetett venni a nagy gyakorlottságot s látszott a hallgatóságon is, hogy igazi műélvezetet szerzett neki ez együttes előadás. Szünet nem akaró tapsa bizonyítja ezt legszembetűnőbben.

Végezetül kellemes gyakorlott hangján Szász József adta elő alkalmi verseit zenekísérettel mellett. Minden egyes strófáját hangos tetszés követte és sajnáljuk, hogy nem hallották szatirikus dolgait s így nem okulhattak abból városunk némely vezető emberei. De bár a sok taps bizonyította, hogy verseiben fején találta a szöveget, annak nagyobb részét mi hangjának és előadásának tulajdonítjuk.

A szép műsort tánc követte, mely az éjfélutáni órákban ért véget.

Tekintve, hogy ez volt böjt után az első multság, sikerével meg lehetünk elégedve. Hacsak egy csöpp részét is vitte emlékül a közönség a műsornak, már is gazdagabban hagyta el a vármegyeház diszterinét. Teremről lévén pedig szó, nem hallgathatjuk el köszönetünket alispánunknak, akinek tartozunk ezzel a teremnek ez estére való szives átengedéseért.

Riporter.

Méhészet.

Teendők kezdő méhészek számára.

Április hó szép tavaszias napokkal köszöntött be a méhészek öröme. Nagyban folyi a munka a méhesbe, mint akár egy amerikai acélgárban. A munkás-méhek leirhatatlan szorgalommal igyekeznek a virágor-gyűjtésre és víz-hordásra. Ez alkalommal a méhészeknek is volt tenni valója a méhesben. Az anya állapotáról, népességről, mézkészletről meggyőződést, illetve tudást szerzett magának. A penészes lépet kicserélte, a kaptárt a népesség arányához szabályozta, a kaptár alját kitisztította. A ki ezeket elvégezte, kötelességét teljesítette. A ki pedig ezen kedvező alkalmat nem használta fel és a kívánt teendőket nem végezte el, később megfogja bosszulni magát, kiváltképpen az olyan méhcsaládoknál, a hol nincsen megfelelő mézkészlet.

Az áprilisi jó idő vele a méhészek öröme olyan volt, mint a Markalf ajándéka, volt is nem is. A nagy örömet és reményt keserű csalódás követte. A szép tavaszi idő elmúlt és április egész télies alakot varázsolt elő. Meg-megpróbálkozott, hogy husvétot karácsoni alakba mutassa be, mi talán meg is fog történni.

Szegény kis munkásaink újra teli fog-ságba kerültek. Még csak pár óráig sem volt olyan idő, hogy csak vizért is kijöhessenek.

A ki méheket megvizsgálta és rendezte, legyen egészen nyugodt és ne háborgassa őket, mert ezáltal kárt okoz. A kellemetlen idő miatt legkisebbet sem kell aggódni, mert régi tapasztalt uolog, hogy áprilisenk vagy a két első, vagy a két utolsó hete a bolondját kiharja. Nagyon kívánatos dolog volna, ha már ennyivel megelégednék és nem tartana végig így. Azonban bár mint legyen is jobb így, mintha akkor változott volna ilyen időre, mikor a fák virágai diszlenek.

A míg idő van reá, igyekezzünk mindent rendbe szedni. Az egyik legfőbb, hogy a rajok számára megfelelő kaptárral rendelkezünk. Miután előre nem határozhatjuk meg a leendő rajok számát, így azt sem tudjuk, hogy tényleg mennyi kaptárra lesz szükségünk. A ki készíthetett, vagy rendelhetett, az olyannak könnyű, de nehéz, akinek a mód nem áll rendelkezésére.

Az ilyen méhészek is könnyen segíthetnek magukon. 20 cm. széles egy és egykettő cm. — 3 centiméter vastagságú deszkából készíthetnek nyári kaptárakat. Szeggyel gyorsan összeállíthatók. A ládika szélessége belvilága 25 cm., a nutos kaptárbeli keretekhez 26 cm., hossza 37 cm., magassága 20 cm. A fedéldeszkát reátesszük a ládikára, körülrájoljuk és a szerint levágjuk. A fedél mind a négy fokára lécből perimét szegjük, a mely mintegy 3 centiméterre takarja a ládika oldalát, hogy a méhek ki ne bujhassanak. A ládikának fenék nem szükséges. Ha így elkészítjük, éppen 10 drb egyesületi keret fér el benne, a melyben középszerű raj megfér. Ha esetleg nem férne meg benne, még egy ilyen ládika alkalmazandó alája a raj népessége és gyarapodása szerint.

Az ilyen kaptárt nem csak kész deszkából, hanem használt ládákból is — szükségből — rögtönözhetjük. Én egy ilyen alkalommal, midőn nem volt megfelelő kaptáram, a rajok számára egy régi tulipános ládából készítettem egy négyes kaptárt, 22 keretre szakaszonként. A ládát oldalra fektettem, a fedele lett az ajtó egy darabba és a fenéke a homlokkal, melyen a kijárót alkalmaztam. Ezen kaptárt sokáig használtam méhesembe s még méheket is teleltettem benne s most is olyan állapotba van, hogy akár busz évig lehetne használni.

A ki méheinek számát szaporítani akarja, a szalmakasok alá gyámolt ne tegyen, mert ezzel a méheket a rajzásban akadályozza.

A délnök álló méhesekbe vagy állványokon, miut kezdőknél szokott lenni, a szalmakasok a nap ellenelárnyékolandók. Különbö a kasokban a meleg olyan hőfokra emelkedik, hogy a lép leszakad, a méhek pedig a nagy hőség miatt munkájukat nem tudják végezni. Székelyzsombor, 1911. április 15.

Ambus András
méhész

E NAP

Szombat, április

Hugó pk.

az új évnegyed kezdete.
Ha előfizetése lejárt, siessen azt megújítani, hogy a »SZÉKELY-UDVARHELY« továbbra is b. címére pontosan küldessék.

kat. Támogassuk az igazi 1848-as függetlenségi sajtót, mert azzal önmagunk függetlenségét, szabadságát segítjük elő. Hazafias tisztelettel kérjük tehát az előfizetések megújítását. Előfizetési ár negyedévre 2 K 50 f

HIREK.

— **Uj igazgató.** Vármegyénk tanfelügyelője az érvényben levő utasításokban biztosított joga alapján Meindl Margit székelykereszturi államilag segélyezett községi polgári leányiskolai rendes tanítónőt ezen intézet igazgatásával 1911. évi április hó 19-én kezdődött hatállyal megbizta. Az új igazgatót, ki Székelykeresztúron osztatlan nagyra-becsülésnek örvend, azon reményben üdvözljük, hogy élénk hivatásszeretete az összes hivatott tényezőkkel összhangban folytatandó munkássága a leánynevelés fontos ügyét Székelykeresztúron magas szintjára fogja emelni.

— **Konferencia-beszédek.** Péter Buttkay Antal budapesti zárdafőnök e hó 24-től 29-ikéig Székelyudvarhelyt a r. kath. finevelő intézet kápolnájában naponta d. u. 3 órákor nők, este fél hét órákor férfiak részére felolvasó beszédeket fog tartani.

— **Gyertyánffy Gábor temetése** husvét első napján óriási részvétel mellett történt meg Székelyudvarhelyt. Az egyházi szertartást maga Gróf Mikes János főesperes-plebános végezte. A temetési menet négyes sorokban vonult fel a plebánia templom mellett levő sirkertbe, hol a beszentelés után Horváth József karnagy vezetésével a Székely Dal-egylet énekelt. Ennek végeztével pedig Kónya Jancsi zenekara hozta el Gyertyánffy Gábor kedvelt nótáit: „Cserebogár, sárga cserebogár“ és „Nincs cserepes tanyám“... E közbe tompa zuhanással hullott a rög az érekeporsó födelére, mig egészen betakarta. Eltűnt emberi szemeink elől tehát Gyertyánffy Gábor porhüvelyé, de köztünk maradt minden jóért lelkesülni tudó szelleme és még sokáig emlékezni fogunk a hű és becsületes közharcosra, a derék emberbarátra...

— **A szent Antal-társaság** e hó 26-án (szerdán) este 8 órákor az általa főtartott szegény konyha javára a főgimnázium tornacsarnokában műsoros estélyt rendez. Az estélyen Dr Solymossy Lajosné, Szabó Ili, Bálinth József, Rák Károly, Péter Buttkay Antal, Dr Csányi Aurél és Göllner Béla szerepelnek.

— **Elhalt plebános.** Tőzsér László nyugalmazott lelkész, az erdélyi róm. kath.

irodalmi társulat munkás tagja, életének 47-ik, buzgó lelkipásztorkodásának 22 ik évében hosszas, de békével viselt betegség után lelkét vissza adta Teremtőjének. Temetése az érte bementatott szent mise-áldozat végzése után, tegnap délelőtt 10 órákor általános nagy részvétel mellett történt meg Méréfalva községben.

— **Uránia-rendszerű előadás Vágáson.** A Chalupka Rezső okl. tanár, s. tanfelügyelő által vármegyénkben kezdeményezett Uránia-rendszerű előadások mindenfelé nagy tettségel találkozhatnak. A folyó hó 18-án Vágáson tartott előadások iránt igen meleg érdeklődés nyilvánult meg úgy a nép, mint a tanítók részéről, a mennyiben a vidéki tanítók közül 14-en, a községből az összes felnőtt emberek ott voltak az előadáson. Az előadások megkezdése előtt Chalupka s. tanfelügyelő üdvözölte a községből összesereglett hallgató közönséget, élén Lakatos János plebánossal és a helybeli tanítói karral. Hála-köszönetet mondott az iskola előjárónak: Gróf Mikes János főesperes, egyh. tanfelügyelő és Lakatos János iskolaszéki elnöknek, hogy az iskola termét az előadás céljára átengedni szivesek voltak. Meleg szavakban emlékezett meg Gróf Haller János főispán és Sebesi János alispán, Rhédei János tanfelügyelőről, kik az előadásokat erkölcsileg támogatják. Üdvözölte a megjelent tanítókat, mint vendégeket; kérve őket az eszme felkarolására s végül bemutatta az előadó tanítókat. Az első előadás a gyümölcs-termelés-és értékesítéséről szólt. Felolvasta P. Csizsér Bonaventura házfőnök, vetítették Gyuresovecz Károly ülkei és Paál Sándor székelyudvarhelyi tanítók. Az előadást, az iskola termét szorongásig megtöltő komoly gazdaközönség igen nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta és nézte. A különféle gyümölcsfajok bemutatása és ismertetése, a gyümölcsfák kártevő rovarai s az ellenük való védekezés módjának szemléltetése Vágásra, mint gyümölcsstermelő községre igen aktuális és hasznos volt. Nem lehet eléggé értékelni a gyümölcsfák ültetésének, nevelésének és metszésének tüzetes szemléltetéséből származó hasznot is, mert épen ebből tud igen keveset a mi népünk s ezen tudásra van igen nagy szüksége. Ne tenne mást ezen kultur-akció, mint népünket a gyümölcsfa tenyésztés okszerű módjaira megtanítaná s az értékesítés felkarolására a nép érdeklődését felköltené, már is megbecsülhetetlen szolgálatot végezne vármegyénkben a népkultúra és az analfabetikus gazdálkodás javítása érdekében. A gyümölcsstermelésről tartott előadás után Bene Lajos tanf. tollnok „A hadsereg és honvédség“ címen tartott humorral telített előadást szintén vetített képek kíséretében. E tanulságos előadást a nép mohó élvezettel hallgatta végig. Előadások után Lakatos János plebános mondott a község népe nevében hála-köszönetet az előadóknak és Chalupka R. s. tanfelügyelőnek önzetlen, szives fáradozásaiért; kérve őket, hogy minél gyakrabban jöjjenek a községbe s támogassák őket, mint a nép hivatott vezetőit — a népkultúra művelésének fontos, de nehéz munkájában. Az önzetlen fáradozás és önfeláldozó tevékenység, hisszük, megfogja teremni a községek népeinek erkölcsi és gazdasági életében üdvös gyümölcseit. Forrón óhajtuk a népkultúra mezején sikerrel murkáló derék munkások részére, az áldásos termést — a gazdag aratást: a valódi, hamisítatlan népkulturát, mint ez altruisztikus tevékenység biztos eredményét és zálogát.

— **Kedves emlék március 15-ikéről.** Az idei március 15-ikét — mint annak idején megirtuk — szokatlanul gazdag és igen jól sikerült műsorral ünnepelte meg a székelyudvarhelyi állami polgári leányiskola „Vörösmarty“-önképzőköre. Az ünnepély keretében

előadták Barta Irén: „A haza” című egyfelvonásos színjátékát, mely tényleg a hazaszeretetnek könnyekig megható igazi apoteozisa. E színdarabban szereplő növendékekről Kovács István székeludvarhelyi kitűnő fényképész a tantoremben igen jól sikerült felvételt és képeket készített, a melyekből egy-egy emlék-képet a szereplők sajátkezű aláírásával Rhédei János tanfelügyelőnek, Killyéni Erzsébet igazgatónak és Szemlérné Lendvay Mária tanítónak, mint az önképzőkör-királó vezetőjének adtak át. A kedves emléket mindnyájan szívesen fogadták.

— **Amerikai pénz Magyarországon** A hazai posta jelentése szerint mult évben 185.319.922 koronát küldött be az Amerikába vándorolt magyarság. Az utolsó tíz évben a kimutatás a következő: 1900-ban 37.241.937 K. 1901-ben 49.334.908 K. 1902-ben 76.454.045 K. 1903-ban 105.487.267 K. 1904-ben 85.504.380 K. 1905-ben 120.062 ezer 601 K. 1907-ben 207.294.885 K. 1908-ban 114.355.647 K. 1909-ben 127.499.444 K. Együttesen 10 év alatt 1108 millió 555 ezer 136 korona. Ezekben azonban csak azon pénzküldemények vannak összegezve, melyek postautalványon, pénzeslevélben, vagy csekkel érkeztek. Ami egyszerű vagy ajánlott levélben, mint nem kifejezett pénzküldemény érkezett, vagy amit visszavándorlók magukkal hoztak, az ezen összegekbe nincs bele számítva.

— **Colosszeum cirkusz Székelyudvarhelyt** Hatalmas amerikai sátor van a barátok temploma előtti Bathyány-téren. Horváth J. 60 tagból álló és külön zenekarral bíró Colosszeum cirkusza érkezett városunkban Brassóból, hol szintén néhány napig tartott nagy tetszéssel fogadott előadásokat. Ma (vasárnap) két előadás lesz. Délután 4 és este 8 órakor. Pénztárnyitás d. u. 4 és este 7 órakor.

— **A fűmagtermelés meghonosítása Magyarországon.** Figyelmébe ajánljuk mindazon gazdáknak, kik Magyarországon fűmagtermeléssel szándékoznak foglalkozni, hogy a célból Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő céghez. Budapest, forduljanak. A Mauthner cég, mely a gazdák jövedelmének nagyobbítása terén már oly gyakran volt uttörő, készséggel bocsájt rendelkezésre egy régi, tapasztalatokban gazdag fűmagtermelőt, ki a szükséges utbaigazításokat is szakszerű tanácsal szolgál. A cég ezt minden költség felszámítása nélkül teszi, sőt még a szakember utiköltségeit is viseli. Ha figyelembe vesszük, hogy Ausztria-Magyarországba a mult évben is külföldről csupán fűmagot 21¹/₂ millió korona értékben hozták be, úgy a Mauthner cég ezen mozgalma a gazdák körében bizonyára nagy tetszéssel fog találkozni.

— **Szülő és borgazdasági tanfolyamok néptanítók részére.** A földmivelésügyi miniszter ez évben is rendez szülő és borgazdasági tanfolyamokat a tanítók részére. Ezen tanfolyamok első része május 15—28, második része pedig október 8—22-ig tartatik meg. Három helyen lesznek ilyen tanfolyamok: a ménési, pozsonyi és nagyenyedi vinctellériskoláknál. Az egész négyheti tanfolyamra 120 korona átalányt kapnak a résztvevők. A felvételi kérvényeket 1 K-ás bélyeggel ellátva, legkésőbb április hó 25-ig a vármegyei tanfelügyelő útján ahhoz a szövegszerkesztési és borászati felügyelőhöz, illetve vinctellériskolai igazgatósághoz nyújtandók be, a kinek kerületében működnek a tanítók.

— **Fatenyésztő tanítók jutalmazása.** A Magyar Földhitelintézet a hazai gyümölcsfatenyésztésnek községi faiskolák útján való előmozdítása céljából az idén is egy hatszáz koronás, két darab négyszáz koronás és tizennyolc darab kétszáz koronás díjat tűz ki oly tanítók jutalmazására, akik faiskolát kezelnek és a fatenyésztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni. E díjakra pályázhat minden magyarországi községi faiskolát kezelő néptanító, valamint oly községi kertész is, aki a faiskola kezelésén kívül a népiiskolákban a gyümölcsfatenyésztést hivatászerűen tanítja. A pályázati kérvényeke május hó 15-ig kell beadni a tanfelügyelőhöz.

— **Okleveles szülésznő.** Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 14. sz. alatt lakik Szőcs Ferencné okl. szülésznő, aki 10 éves gyakorlattal bír és a legszerényebb viszonyok között levő nőket is tisztán, pontosan és lelkiismeretes odaadással gondozza. Kéri a n. é. közönség szíves bizalmát s szükséglet szerinti nagybecsű pártfogását.

— **Kender kórót** bármely mennyiségben veszek; termelők jelentkezhetnek idei termésre. Lengyár Székelykeresztúr.

— **Tengerre székely!** A közös hadügyminiszterium tengerészeti osztálya a fiemei cs. és kir. haditengerészeti akadémiába való felvételnre pályázatot hirdet. A város tanácsházában a hivatalos órák idejében bárki megnézheti.

— **Diadalt aratnak a gazdaságban** Herzeg Arthur ismert előkelő cég (Budapest, Lehel-utca 10.) Diadal-motorjai, melyeknél jobb nem létezik! Benzin és nyersolajmotor cséplőkészletei az egész országban nagyon elvannak terjedve. A cég a motorokért teljes jótállást nyújt, árai olcsók, sőt részletfizetésre is kaphatók.

— **Korondpálpatak pusztáján a szegény tanulóknak tan- és írószereinek beszerzése javára** zártkörű, kosaras táncmulatság volt február hó 18-an, műsorral egybekötve. Fényesen sikerült, dacára a nagy hófúvás és zord idő miatt is, mert bevétel 56 korona 76 fillér volt. A kiadás 51 K 70 fillér; maradt tiszta jövedelem 5 K 6 fillér. A változatos műsoros estélyt érdekesítően hallgatta a közönség. Különösen a 3 felvonásos színdarab kötötte a figyelmet. Nagyon sok volt olyan, akik nem láttak ilyet, mert a hegyen nem volt ilyen. Csendben folyt le. Felülfizettek: Kerekes Ferenc 20 fill., Fábrián János 10 fill. Györfi Lajosné 20 fill. Fogadják hálás köszönetét a rendezősegtől.

— A „Vasárnapi Ujság” április 23-iki száma első helyén Zichy Ágost gróf új főudvarnagy arcképe közli. A többi képek érdekes sorozatát a magyar képzőművésznők kiállítása, az argentinai hustermelés az albániai lázadás, a bagdadi vasut, a Tessza operaházi premiérje, a husvéti nagy futbal-verseny, a newyorki nagy tűzvész stb. adják meg. Szépirodalmi olvasmányok: Móricz Zsigmond novellája, Rákosi Viktor regénye. Kárpáti Aurél és Balla Ignác versei Marzelle Tinayre franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: Alexander Bernát tárcája a vándorösztrönről, Junius cikke, tárcacikk a hétről s a rendes rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félfévre két korona 40 fillér.

— **Csomagolópapir** kilószámra kapható e lap kiadóhivatalában Kossuth-u 31. sz.

— **Emésztési zavarokat felnőtt gyomorbetegéknél és öregeknél** elhárít az ötven évvel ezelőtt feltalált s eredetileg a gyermektáplálásra hivatott Nestlé-tápeledel, mely a legtisztább alpesi tejet tartalmazza. E lehető legjobban emészthető tápeledel az orvosi praxisban, mint dietikum kipróbálva és ajánlva van. Próbadozokat és ismertető iratokat ingyen küld a francia-svájci Nestlé-társaság (felnőttek szakosztálya): Wien, I. Biberstrasse 11. Magyar levelezés. Dobozonként 1 K 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában használati utasítással együtt kapható. Óva intünk utánzatoktól, különösen a cacao és mézphosphát tartalmú tápszerektől, amennyiben tudvalevő dolog, hogy azok székrekedést okoznak.

Irodalom.

Esteli énekek.

Nemrégiben megemlékeztünk e helyen arról, hogy Majthényi György, az ismert pöéta Esteli énekek címen kiadja verseit.

Most pedig, amikor kezünkben tartjuk szebbnél-szebb verssel teli könyvét (melyhez Mukics Sándor, a kitűnő grafikus készített illusztrációkat) úgy érezzük nagyon de nagyon sokat kellene írunk, ha a Majthényi könyvét érdeméhez méltóan akarnók ismertetni. Költészetét legáltalában alán így jellemezhetjük: a mult költészeté. Elmult, illatos alkotások halk fénye reszket ezekben a versekben, egy meleg szívnek lüktető meleg érzései. Örökkön élő bánatok, vágyódások zenéje szól hozzánk e versekből, hogy feledtesse velünk a napi élet szükségseit s magával ragadjon abba a világba, hol az emberek csendesesen siratják elvesztett boldogságukat esős estéken. Olyan versek ezek, melyek örökre befészkelik magukat az olvasó lelkébe s amelyekre ha visszagondol az ember, mindig szeretettel, megértéssel teszi ezt.

Ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe e könyvet. (Megrendelhető 3 koronáért szerző címén. Budapest. VIII. Rökk-Szilárd-u. 22, földsz. 5.)

Ipsilon.

„M-i-t?” — Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigaretta hüvelyek fadobozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Udvarhelyvármegye Nemes Családjai. Szerkesztette: Pálmay József. Ára füzve 16 K. Mig a készlet tart kapható: Betegh Pál könyvkiadónál Székelyudvarhelyt. E díszesen kiállított, az egyes családok címereivel illusztrált mű, igen becses család-történeti adatokat tartalmaz

FIGYELEM!
„AIDA” VERGE és „BLUE-STAR” CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIAK.
 ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

Az Oklándi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságától.

Szám: 3547—911. tkvi.

Hirdetmény.

Az Oklándi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy **Lővéte** község közhelyeinek telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. I. M. számú rendelet értelmében átalakítatik.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben az 1911 évi május hó 22-ik napján fog kezdődni.

Ennél fogva felhivatnak, az összes érdekelték, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet elleni netáni észrevételeiket annál bizonyosban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésekből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

Oklánd 1911. évi április 15-én.

Dr Földes. s. k. kir. aljbíró

A kiadmány hitelül:

Szeles Felix.

kir. telekkönyvvezető h.

Egy szép szoba bu-torozva kiadó Bem-utca 10. sz. (Kőház, 3 és fél méter magas, egészséges lakás.)

B O R I!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

1848 eredeti francia angol, és amerikai toalettmódeli közül a **BUDAPESTI BAZÁR** egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámat küld a **"BUDAPESTI BAZÁR"** kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

NIGRIN
(Fernolendit)
a legjobb cipőkrem
Mindenütt kapható!
A bécsi vadászati kiállításon arany éremmel kitüntetve

Vendégfogadó!

A jó hírű Koronkay-féle Hungária vendégfogadóban Székelyudvarhelyt, Kossuth-u.22. sz. alatt kitűnő étkezés, borok, kőbányai sör és tiszta szobák állanak mindenkor rendelkezésre. Vidéki papok, tanítók és jegyzők találkozó helye. Kocsiszin és istálló díjtalanul. Jó bánásmód és pontos kiszolgálásért szavatol: **Barkóczy Albert**, vendéglős.

Czell Frigyes és Fiai

bortermelők és bornagykereskedők **Medgyes.**

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban. Hordókban és palackokban. Kitűnő sajáttermés és vörös borok.

TALÁLÓS O O O KÉRDÉS.

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés?

mert néhány

APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak, ha az ember

mindenféle állást

kinál vagy keres,

mindenféle terményt

kinál vagy keres,

lakást

kinál vagy keres,

mindenféle butort

kinál vagy keres,

mindenféle ipari cikket

kinál vagy keres,

a legkülönbözőbb

apróbb dolgokat

kinálja vagy keresi,

mely csak APRÓ költséget bír el. Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányu forgalmát. **Azért ne tessenek habozni** s a mikor csak a legcsekélyeb szükség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a

„Székely-Udvarhely”-ben.

Apró a hirdetés,

apró a költség!

Delaware vessző!

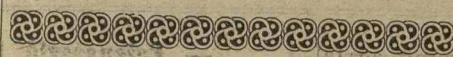
Nagy Gábor-féle legnemesebb

faj. Vidékünkön több mint 20 év óta honos s az egész országban már igen elterjedt bőséges, erős édes bort adó faj. Oltani, permeezni nem kell, mert filokszerá, sem szőlőbetegség kárt benne nem okoz. Jól beérett szép sima

vessző, míg a készlet tart 1. oszt. 1000 db 35 K, száz darab 4 K. II. oszt. 1000 db 20 K. A sima vesszők elgyökereztetéséhez utasítást küld és megrendeléseket 10 százalék előleggel elfogad

Fischer és Wolner
Bihardiószeg.

Arany, Ezüst, Vas, Bronz, Porcellán és Fa **Régiségeket** megbízatásból azonnal megvásárol, esetleg értékel, vagy utasítást ad.

Hagyatéki árveréseken

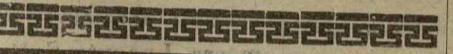
mint vevő résztvesz Arany, briliáns ékszereket, ezüst tárgyakat (őrt állapotban is) bármilyen összegre vásárol

Dietrich Gyula ötvös-mester

Kolozsvárt.

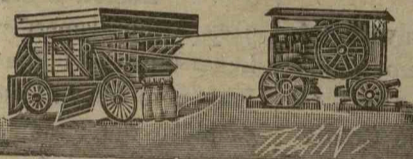
Levélbeni megkeresésre azonnal válaszol.

Sürgőnycim: **Dietrich** ékszerész Kolozsvár...

HA ÖN

egy gazdaságos üzembiztos kiváló munkateljesítményű

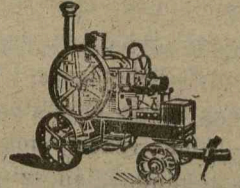
motoros cséplőkészletet előnyös árban, kedvező fizetési módokkal teljes szavatossággal, beszerezni óhajt, úgy forduljon megkereséssel

SZÜCS ÖDÖN

BUDAPEST, VI. NAGYMEZŐ-U. 66. szám alatti mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalat, mely cég felszólításra árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küld meg.

CLIMAX

nyersolaj-motorok, lokomobílok és benzín-cséplőgarnitúrák

Teljes gyári szavatosság! Minden motor elküldés előtt hivatalos vizsgálatnak lesz alávetve.

Elsőrangú elismerő-nyilatkozatok! Kéri a díjtalan ajánlatot!

Bachrich és Társa motorgyári fióktelepe **Budapest, Szabad-sziget 17. sz. (Tözsdep.)**

Stoch Cognac gyógyszer

Garantált valódi borpárlat. I. Szése a leghigorubb ellenőrzés mellett történik.

Gamis és Stoch

Barcola.

A töltés és dugaszolás Bécsben a cs. kir. vegyészeti állomás történet s minden egyes palack az állomás bélyegzőjével van ellátva.

Mindenütt kapható.

Hamisítástól védve van.

ÉRTESÍTÉS.

Cipőraktáromat leszállított árak mellett kiárusítom.

Szükségletét mindenki saját érdekében el ne mulassza nálam beszerezni.

Tisztelettel

Szentkovits János Utóda

Kész blousok és gyermekruhák.

Kész aljak és kostümök mélyen leszállított árakban kaphatók.

REFORMÁTUS

***** DISZES *****

IMAKÖNYVEK

NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK

BETEGETH PÁL

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN SZÉKELY-UDVARHELYT

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényéni, csúznál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter orv. gy. j. sz. sz. alatt elhelyezett csomagolva. Ára üvegekben K. 50, K. 1.40 és K. 2. és ágysszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerertár, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”

Prágában, Elisabethstrasse 5. nos. Mindennapi szettárlás.

Betegh Pál villam-moteros könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt.